

Міністерство освіти та науки України
Харківський національний автомобільно – дорожній
університет

Робоча програма
та завдання до контрольної роботи
з дисципліни "Правознавство"
для студентів усіх спеціальностей
факультету заочного навчання

Харків, ХНАДУ, 2012

Робоча програма та завдання до контрольної роботи з дисципліни "Правознавство" підготовлені відповідно до учбового плану Харківського національного автомобільно - дорожнього університету і призначена до використання на заочному відділенні.

Мета цієї методичної розробки – допомогти студентам в написанні та оформленні контрольної роботи.

Ця методична розробка розрахована для всіх спеціальностей , які вивчають дисципліну "Основи права", "Правознавство".

За результатами вивчення дисципліни "Правознавство" студенти пишуть контрольну роботу і складають залік або іспит.

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ ДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ "ПРАВознавство"

ТЕМА 1. Держава: основні поняття. Право: основні поняття.

Поняття, ознаки та сутність держави. Суверенітет. Функції держави. Форми держави: форма правління, форма державного устрою, політичний режим. Механізм держави, державний апарат. Правова держава.

Поняття, ознаки і сутність права. Норма права: поняття, структура, види. Джерела права. Закони і підзаконні нормативно-правові акти. Правовідносини. Правомірна поведінка, правопорушення, юридична відповідальність.

ТЕМА 2. Основи конституційного права України.

Права, свободи, та обов'язки людини і громадянина. Конституція України - основний закон держави. Правовий статус і повноваження Верховної Ради України. Президент України, його повноваження. Кабінет міністрів, його повноваження. Органи виконавчої влади різних рівнів їх повноваження. Поняття про самоврядування. Органи місцевого самоврядування в Україні, їх повноваження.

ТЕМА 3. Основи цивільного права України

Громадяни та юридичні особи як суб'єкти цивільного права. Відносини які регулюються цивільним правом. Поняття і загальна характеристика цивільної правоздатності і дієздатності. Право власності і його конституційний захист. Форми та види власності. Поняття цивільної угоди і цивільного договору. Поняття цивільної угоди і цивільного договору купівлі - продажу. Поняття цивільної угоди і цивільного договору майнового найму (оренди). Договір позики. Поняття спадщини. Спадкування за законом і за заповітом. Перша та друга черга спадкоємців. Право інтелектуальної власності. Право промислової власності. Поняття шлюбу та порядок його укладення. Підстави та порядок розірвання

шлюбу. Визнання шлюбу не дійсним. Майнові права подружжя. Опіка та піклування.

ТЕМА 4 Основи трудового права України.

Поняття , сторони та зміст трудового договору. Порядок припинення трудового договору з ініціативи працівника, власника або уповноваженого ним органу. Робочий час і час відпочинку. Робочий час і час відпочинку неповнолітніх. Відшкодування шкоди заподіяної працівникові ушкодженням його здоров'я. Права та обов'язки власника з питань охорони праці.

ТЕМА 5. Адміністративне право як галузь права України.

Адміністративне законодавство. Поняття адміністративного проступку. Адміністративна відповідальність. Види адміністративних стягнень. Порядок притягнення до адміністративної відповідальності.

ТЕМА 6. Кримінальне право України.

Загальна характеристика Кримінального кодексу України. Поняття та ознаки злочину. Види кримінальних покарань. Поняття неосудності. Кримінальна відповідальність неповнолітніх.

ОСНОВНІ ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота є результатом вивчення певної теми чи декількох тем навчальної дисципліни. Підготовка охоплює кілька етапів:

1. Добір теми.

Студент обирає варіант контрольної роботи за останніми цифрами в заліковій книжці. Якщо останні дві цифри залікової книжки складають число більше за 30 (тобто більше за кількість тем), то номер теми визначається шляхом віднімання від нього числа, кратного 30 (кількості тем). Наприклад, якщо останні дві цифри залікової книжки 76 то варіантом контрольної роботи буде №16 ($76-30*2=16$).

2. Виклад матеріалу.

Матеріал роботи студент повинен викладати послідовно, повністю розкрити теоретичні питання завдання. Для цього необхідно приділити увагу сучасним теоретичним розробкам, розглянути і творчо осмислити відповідну наукову літературу та періодичні видання, визначити своє становлення до дискусійних

питань теми роботи. На основі аналізу загальних даних, особистих вражень та узагальнень потрібно зробити необхідні висновки, висвітлити досягнуті успіхи, зазначити існуючі недоліки.

3. Питання які виникають в студента в процесі роботи, та узгодження їх з викладачем.

Якщо в студента виникли питання в процесі роботи то він повинен, звернутися до викладача та узгодити з ним всі незрозумілі питання.

Викладач в разі необхідності повинен пояснювати, коректувати та давати методичні рекомендації, вказувати помилки, але ж основну роботу студенти виконують самостійно, дотримуючись рекомендованої структури та вимог до технічного оформлення.

Рекомендується така структура контрольної роботи:

1. *Титульна сторінка*, оформлення якої не потребує особливих пояснень, тому наводимо варіант її оформлення (*див. додаток 1*)
2. *Заданий варіант* контрольної роботи обов'язково зазначити на другій сторінці.
3. *Основна частина*, що складається з теоретичних питань, відповіді на які студент зможе знаючи чинне законодавство, а також уміючи правильно застосовувати норми права до конкретних правничих ситуацій.
4. *Список використаної літератури*, який розміщують у кінці роботи в такій послідовності:
  - закони, нормативні акти та положення державного значення;
  - літературні та наукові джерела;
  - матеріали періодичних видань.

У літературних і наукових джерелах вказують прізвище, ініціали автора, повну назву книжки, місце видання, видавництво, рік видання. Для статей, що опубліковані в періодичній пресі, зазначають прізвище, ініціали автора, назву статті, назву журналу чи газети, рік видання, номер журналу чи дату виходу газети. У кінці роботи після списку використаної літератури ставиться підпис студента і дата виконання.

Контрольна робота визнана викладачем задовільною, оцінюється написом „зараховано”. Контрольну роботу, в якій студент не розкрив основний зміст питання або в якій є грубі помилки у засвоєні навчальної дисципліни, не зараховують і повертають студентові з детальною рецензією для подальшої роботи над навчальним матеріалом.

Контрольну роботу, виконану не за заданим варіантом повертають студентів без перевірки з зазначенням причини повернення.

Загальний обсяг контрольної роботи повинен бути 15 – 20 сторінок машинописного тексту (або біля 30 сторінок рукописного тексту) через півтора міжрядні інтервали .

При виконанні контрольної роботи слід використати вказану літературу, та враховувати зміни у чинному законодавстві України.

При написанні контрольних робіт за темами №№ 10 – 30 посилання на нормативні джерела є обов'язковим.

Варіант 1

1. Поняття держави та її ознаки. Сутність влади.
2. Суверенітет держави.
3. Функції держави.
4. Співвідношення і взаємодія держави та особи.

Варіант 2

1. Поняття форми держави.
2. Види форм державного правління.
3. Класифікація форм державного устрою.
4. Види форм державного (політичного) режиму.

Варіант 3

1. Механізм держави.
2. Апарат держави як система державних органів. Місце апарату в механізмі держави.
3. Принципи організації та діяльності державного апарату.
4. Види органів держави. Розподілення влади.

Варіант 4

1. Сутність права, його особливості.
2. Принципи права.
3. Функції права.
4. Право в системі соціальних норм.

Варіант 5

1. Поняття та структура системи права, її ознаки.
2. Предмет та метод правового регулювання.
3. Галузь права. Інститут та підгалузь права.

4. Публічне та приватне право.

Варіант 6

1. Система законодавства. Співвідношення системи права і системи законодавства.
2. Поняття галузі і інституту законодавства.
3. Структура системи законодавства. Види галузей законодавства.
4. Систематизація нормативно - правових актів.

Варіант 7

1. Поняття та види джерел права.
2. Нормативно-правовий акт: поняття, види.
Законодавчий процес та його стадії
3. Поняття та ознаки закону.
4. Поняття та види підзаконного нормативно - правового акта.

Варіант 8

1. Поняття, ознаки , вид правовідносин.
Склад правовідносин.
2. Об'єкт та зміст правовідносин.
3. Суб'єкти правовідносин. Правосуб'єктність.
4. Юридичний факт.

Варіант 9

1. Правомірна поведінка: поняття, ознаки, види. Причини нестабільності.
2. Поняття та ознаки правопорушення.
3. Склад правопорушення:
4. Види правопорушень за галузями права.

Варіант 10

1. Юридична відповідальність поняття, та ознаки.
2. Принципи та функції юридичної відповідальності.
3. Види юридичної відповідальності.
4. Підстави та стадії юридичної відповідальності.

Варіант 11

1. Поняття Конституції, її юридична сутність.
2. Функції Конституції.
3. Конституційні основи правового статусу людини та громадянина.

Варіант 12

1. Поняття демократії.
2. Безпосередня та представницька демократія в Україні.
2. Види виборчих систем. Виборча система України Принцип виборчого права.
3. Всеукраїнські та місцеві референдуми.

Варіант 13

1. Поняття основних прав, свобод та обов'язків людини.
2. Правові основи громадянства України.
3. Система та склад конституційних прав, свобод та обов'язків.

Варіант 14

1. Основи правового статусу Верховної Ради України.
2. Конституційні основи статусу Президента України.
3. Вищий виконавчий орган влади та органи на місцях.
4. Представницькі органи влади на місцях.

Варіант 15

1. Правосуддя, його ознаки та принципи.
2. Судова система України.
3. Місцевий суд - основна ланка системи судів загальної юрисдикції.
4. Конституційний Суд України.
5. Статус господарського суду.

Варіант 16

1. Прокуратура України: функції, система, місці в системі органів державної влади.
2. Органи внутрішніх справ: система.
3. Юстиція України: система.
4. Адвокатура: організація та функції.
5. Нотаріат в Україні.

Варіант 17

1. Трудовий договір: поняття, зміст, порядок оформлення.
2. Загальний порядок прийняття на роботу.
3. Вид трудового договору. Трудовий контракт, його особливості.
4. Переведення на іншу роботу.

Варіант 18

1. Поняття та особливості трудових правовідносин.
2. Суб'єкти трудових правовідносин.
3. Склад трудових правовідносин.

4. Інші правовідносини, врегульовані трудовим правом.

Варіант 19

1. Загальні підстави припинення трудового договору.
2. Припинення трудового договору за ініціативою власника або уповноваженого ним органу.
3. Припинення трудового договору за ініціативою робітника.
4. Додаткові підстави розірвання трудового договору.
5. Порядок та оформлення звільнення працівника з роботи з роботи.

Варіант 20

1. Поняття робочого часу.
2. Види робочого часу, їх характеристика.
3. Робоча зміна. Надурочні роботи.
4. Конституційне право на відпочинок.
5. Види відпочинку:
6. Поняття та види відпустки.

Варіант 21

1. Поняття внутрішнього трудового розпорядку.
2. Поняття трудової дисципліни, її забезпечення.
3. Заохочення за успіхи в роботі.
4. Поняття дисциплінарного проступку.
5. Стягнення за порушення трудової дисципліни.

Варіант 22

1. Поняття матеріальної відповідальності за трудовим правом
2. Загальні підстави та умови матеріальної відповідальності працівників.
3. Види матеріальної відповідальності.
4. Порядок відшкодування шкоди, заподіяної працівником.

Варіант 23

1. Поняття трудових спорів та їх класифікація.
2. Комісія по трудових спорах як первинний орган по розгляду трудових спорів.
3. Розгляд індивідуальних трудових спорів у суді.
4. Поняття колективного трудового спору.
5. Порядок вирішення колективного трудового спору.

Варіант 24

1. Склад цивільних правовідносин.

2. Громадяни як суб'єкти цивільних правовідносин.
3. Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин.
4. Держава як суб'єкт цивільних правовідносин.
5. Об'єкти цивільних правовідносин.

Варіант 25

1. Форми власності в Україні. Право власності.
2. право державної власності.
3. Право колективної власності.
4. Право приватної власності.

Варіант 26

1. Загальна характеристика зобов'язальних правовідносин.
2. Цивільно-правовий договір (поняття, функції, зміст та тлумачення; укладання та розірвання договору).
3. Способи забезпечення виконання зобов'язань.
4. Відповідальність за порушення зобов'язань.

Варіант 27

1. Поняття та ознаки адміністративного правопорушення.
2. Види адміністративних стягнень.
3. Адміністративна відповідальність: поняття.
4. Порядок притягнення до адміністративної відповідальності.

Варіант 28

1. Поняття та ознаки злочину.
2. Кримінальна відповідальність, її підстави.
3. Склад злочину.
4. Характеристика кримінального закону.

Варіант 29

1. Поняття і види обставин, що виключають злочинність діяння.
2. Необхідна оборона.
3. Затримання злочинця.
4. Крайня необхідність.

Варіант 30

1. Поняття і мета покарання.
2. Система покарань.
3. Загальні засади призначення покарання.
4. Обставини, що пом'якшують або обтяжують відповідальність.

Зразок титульної сторінки

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ
УКРАЇНИ**

**Харківський національний автомобільно-дорожній
університет**

ФАКУЛЬТЕТ ЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ ТА ПРАВА

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з дисципліни: _____
варіант № _____

Виконав студент (ка):

_____

Групи: _____

Перевірив:

_____

*Харків 20_*

НАВЧАЛЬНО – МЕТОДИЧНА ЛІТЕРАТУРА

1. Правознавство. за ред. Копейчикова В.В.- 2-ге вид-К;2000.
2. Теорія держави і права. Скакун О.Ф. - Х. 2000р.
3. Алексеев С.С. Теория права – М.: Издательство БЕК, 1994.
4. Котюк В.О. Основи держави та права. К.: „Вентурі”, 1997.
5. Основи держави та права. Під ред. А. М. Колодія, Київ, - „Либідь”, 1997.
6. Теорія права: Котюк В.О. Курс лекцій-К;1996.
7. Хропанюк В.Н. Теорія держави і права.-М.1995р.
8. Михайленко О. Р. Основи держави і права. К.: Феміна, 1995.
9. За ред. М. Настюка. Правознавство – 2 вид. – Львів: СВІТ, 1995.
- 10.Прокопенко В. І. Трудове право України. Підручник: 2-ге вид., - Х.: Консум, 2000.
- 11.Трудовое право Украины. Под ред. Чернышевой Г. И., Х. 1999.
- 12.Зуб И.В. Трудовое право России и Украины. Общие проблемы, общие решения // Государство и право – 1997 - №10.
13. Венедиктов В.С. Трудовой договор (контракт) по законодательству Украины (КЗоТ, комментарии, образцы документов), Харьков, 1996.
- 14.Склипченко С. А., Кройтор В. А. Гражданское право Украины. 2000
- 15.Емельянов В. П. Гражданское право Украины. Практ. пособ. – 3 изд. – Х.: Консум, 2000.
16. Гражданское право: определения, понятия, законодательство: Учебно-практический справ очник. /Под ред. Е.О. Харитоновна. – Х.: ООО „Одиссей”, 1998.
17. Цивільне право України. Частина перша. За ред. проф. Ч.Н. Азімова, доц. С.Н приступи, В.М. Ігнатенка. – Харків: Право, 2000.
- 18.Цивільне право. Загальна части: Навчальний посібник для вузів / За ред. О. А. Підпригори, Д. В. Борової. – К. Вентурі, 1995.
- 19.Костюченко О.А. Основи конституційного права України: конспект лекцій. – К.: МАУП, 1999.
- 20.Конституційне право України. 2-е відд, за ред. В.Ф. Погорілка, К.: наукова думка, 2000.
- 21.Голованець В. Ф. Конституційне право України: Конспект лекцій. – К.: МАУП, 2000.
- 22.Основи конституційного права України: Підручник за ред. Копейчикова В. В; К.: Юрінком Інтер,1997.
- 23.Харченко В.Б.Уголовное право Украин, Конспект лекцій. – Киев: Атика.2002
- 24.Тарарухин С. А. Классификация преступлений в судебной и следовательской практике. – К.: Юринком, 1995.

- 25.Кортанський М. Й. Кваліфікація злочинів – К.: Юрінком-інтер, 1998.
- 26.Фролова О. Г. Злочинність і система кримінальних покарань. Навчальний посібник. – К.: АртЕк, 1997.
- 27.Адміністративне право України: Підручник / За ред. Ю. П. Битяка. – Х.: Право, 2000.
- 28.Актуальні проблеми державного управління / Укр. акад. держ. упр. при Призид. Укр. Хар. філія – 1997р. – Х. Факт 1998.
- 29.Державне управління теорія і практика / За ред. В. Б. Авер'янова: К.: Юніком. Інтер. 1998.
- 30.Дубенко С. Д. Державна служба і державні службовці в Україні: навч.-метод. посіб. – К.:1999.
- 31.Адміністративне право. Коваль Г. В. Курс лекцій. 3-6 вид. – К.: Вентурі,
32. Суд, правоохоронні та правозахисні органи України. навч. пос. за ред. Я. Кондратьєва - К.: Юрінком Інтер, 2002.

НОРМАТИВНІ АКТИ

- 33.Конституція України. – К. 1996.
- 34.Кодекс законів про працю України.
- 35.Сімейний кодекс України.
- 36.Кодекс України про адміністративні правопорушення
37. Кримінальний кодекс України.
- 38.Цивільний кодекс України.
- 39.Господарський кодекс України
- 40.Закон України „Про власність” від 7 лютого 1991р.
- 41.Закон України „Про підприємства в Україні” від 27 березня 1991р.
- 42.Закон України „Про підприємництво” від 7 лютого 1991р.
- 43.Закон України „Про колективні договори і угоди”
- 44.Закон України „Про охорону праці”
- 45.Закон України „Про об'єднання громадян”
- 46.Закон України „Про державну службу” від 16 грудня 1993р.
- 47.Закон України „Про місцеве самоврядування”
- 48.Закон України „Про біженців”, 1994р.
- 49.Закон України “Про внесення змін до Закону “Про громадянство України” від 16 квітня 1997р.
- 50.Закон України “Про правовий статус іноземців” від 14 лютого 1994р.
- 51.Закон України “Про всеукраїнський та місцеві референдуми”, від 3 липня 1991р.
- 52.Закон України “Про вибори народних депутатів України” від 22 жовтня

1997р.

53. Закон України “Про статус народного депутата України”, від 17 листопада 1992р.
54. Закон України “Про вибори Президента України”, від 5 березня 1999р.
55. Закон України „Про прокуратуру” від 05.11.1991 р., №1789-ХІІ.
56. Закон України „Про міліцію” від 20.12.1992 р., №565-ХІІ.
57. Закон України „Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянинові незаконними діями органів дізнання, попереднього слідства, прокуратури і суду”, Відомості Верховної Ради (ВВР), 1995, N 1, ст. 1.
58. Закон України „Про адвокатуру” від 19.12.1992 р., №2887-ХІІ.
59. Закон України „Про Конституційний Суд України” від 16.10.1996 р., №422/96-ВР.
60. Закон України „Про судоустрій України” від 07.02.2002 р., №3018-ІІІ.
61. Закон України „Про статус суддів” від 15.12.1992 р., №2862-ХІІ.
62. Закон України „Про відпустки” від 15.11.1996 р.
63. Закон України „Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності”, Відомості Верховної Ради (ВВР), 1999, N 45, ст.397.
64. Закон України „ Про нотаріат” від 2 вересня 1993 року №3425-ХІІ, Відомості Верховної Ради (ВВР), 1993, N 39, ст.383.

**Міністерство освіти та науки, молоді та спорту України
Харківський національний автомобільно – дорожній
університет**

**Робоча програма
та завдання до контрольної роботи
з дисципліни "Правознавство"
для студентів усіх спеціальностей
факультету заочного навчання**

**Міністерство освіти та науки, молоді та спорту України
Харківський національний автомобільно – дорожній
університет**

**До друку і в світ дозволяю
Проректор**

Гладкий І.П.

**Робоча програма
та завдання до контрольної роботи
з дисципліни "Правознавство"
для студентів усіх спеціальностей
факультету заочного навчання**

Упорядник:

Л.В. Єрофєєнко

Відповідальний за випуск:

Харків ХНАДУ 2012
Міністерство освіти та науки, молоді та спорту України
Харківський національний автомобільно – дорожній
університет

Робоча програма
та завдання до контрольної роботи
з дисципліни "Правознавство"
для студентів усіх спеціальностей
факультету заочного навчання

Затверджено методичною радою
університету,
протокол №

Харків - 2012

**Робоча програма та завдання до контрольної роботи з дисципліни
"Правознавство" для студентів усіх спеціальностей
факультету заочного навчання**

Упорядник: Єрофєєнко Л.В.

Кафедра економічної теорії та права

Навчальне видання

**Робоча програма
та завдання до контрольної роботи
з дисципліни "Правознавство"
для студентів усіх спеціальностей
факультету заочного навчання**

Упорядник:

Л.В. Єрофєєнко

Відповідальний за випуск:

Підп. до друку

Друковано на ризографі

Зам №

Формат

Умовн. - др..арк.

Тираж прим.

Папір офесний

Обл.. - вид. арк.

Ціна договірна

**Адреса редакції видавництва і поліграфічного підприємства
ХНАДУ 61002 Харків - 02, вул.. Петровського,25**

**Надруковано видавництвом Харківського національного автомобільно -
дорожнього університету**